

12.3.2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Porvoon kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi

Porvoon kaupunki pitää hyvänä, että varhaiskasvatuksessa sovelletut useisiin eri sosiaalihuollon järjestämistä koskeviin lakeihin ja asetuksiin sekä lasten päivähoidosta annettuun asetukseen kuuluneet säännökset kootaan uuteen varhaiskasvatuslakiin. Esimerkiksi yksityisen palvelujen tuottajan järjestämän varhaiskasvatuksen sisällyttäminen lakiin on tärkeää.

Lakiluonnokseen on kirjattu pitkä siirtymäaika. Siirtymäsäännösten monet eri vaiheet aiheuttavat varmaankin sekaannusta lain käyttöönottovaiheessa. Lakiluonnokseen on kirjattu päiväkodinjohtajan kelpoisuusvaatimukselle ja päiväkodin henkilöstörakenteelle siirtymäaika vuoteen 2030 asti. Lisäksi varhaiskasvatuksen tietovarannon käyttöönotolle on määriteltä vaiheittaisia siirtymäaikoja vuosille 2019-2020.

Lain perusteella syntyvät ja luonteeltaan pysyvät kustannustenlisäykset tulee korvata kunnille täysimääräisesti.

Lakiluonnoksesta puuttuu Kehityksen ja oppimisen tuen määrittely, joka tulisi lisätä lakiin.

Porvoon kaupunki nostaa esiin muutamia keskeisiä havaintoja lakiluonnoksesta.

1 luku Yleiset säännökset

Avoim varhaiskasvatustoiminta korvaa käsitteenä ja toimintamuotona muun varhaiskasvatuksen (1§). Se selkiinnyttää ja on hyvä, että avoimen varhaiskasvatustoiminnan järjestämiseen sovellettavat luvut ja pykälät on lueteltu.

2 luku Varhaiskasvatuksen järjestäminen

Oleskelun perusteella ja erityisen syyn perusteella tarjottava palvelu aiheuttaa painetta lisätä palveluja. Aiheuttaa erilaisia tulkintoja kunnissa. Kuntien välinen kustannusten korvaus tulisi ilmaista selkeästi.

12.3.2018

Hyvä, että lakiluonnoksessa monialainen yhteistyö on huomioitu (7§) ja että lakiin on kirjattu lapsen suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä (10§). Toimintaa selkiinnyttää kirjaus, että ruokailu järjestetään ohjatusti kaikille läsnä oleville lapsille (11§).

3 luku Oikeus varhaiskasvatukseen

Varhaiskasvatusoikeuden rajaaminen 20 viikkotuntiin (12§) aiheuttaa paljon tarpeita poiketa siitä. Käytännössä tarvetta laajempaan varhaiskasvatukseen voi olla perheiden monissa eri elämäntilanteissa. Lakiluonnoksessa mainittu tapauskohtainen varhaiskasvatustarpeen arviointi useissa poikkeustilanteissa tuo tarpeetonta lisätyötä. Olisi huomattavasti selkeämpää, että kaikille lapsille voitaisiin tarjota varhaiskasvatusta lapsen etu ja tarve huomioiden ilman lakisääteistä tuntimäärää. Siispä Porvoon kaupunki toteaa, että päivähoito-oikeuden rajaus tulee poistaa.

Hyvä, että vuorohoito on kirjattu lakiin (13§). Jos vuorohoidon tarve poistuu lapselta, kunnalla tulee olla oikeus osoittaa toinen varhaiskasvatuspaikka.

4 luku Menettelysäännökset

Hyviä lisäyksiä lakiluonnokseen ovat ohjauksen ja neuvonnan (16§) ja osallisuuden ja vaikuttamisen kirjaaminen (20§).

5 luku Varhaiskasvatuksen suunnittelu ja arviointi

Lakiluonnoksessa tulisi määritellä oppimisen ja kehityksen tuen toteuttaminen, rakenteet ja arviointi.

6 luku Henkilöstö ja kelpoisuusvaatimukset

Henkilöstön koulutustason nosto on tärkeää ja korkeakoulutetun henkilöstön määrän lisääminen vastaa paremmin varhaiskasvatuksen nykyisiä vaatimuksia. Koulutustaustojen esille nostaminen tehtävänimikkeitä uudistamalla on hyvä asia. Varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin tehtävien erilaisuus ja koulutustaustasta johtuvat tehtävien erot tulisi kirjata varhaiskasvatusasetukseen.

Steinerpedagogisen päiväkodin henkilöstön kelpoisuusvaatimusten nostaminen samalle tasolle kuin muun varhaiskasvatuksen henkilöstön on hyvä asia (32§).

12.3.2018

Kun lain velvoittamana kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön saaminen todennäköisesti vaikeutuu ja johtaa henkilöstökustannusten nousuun, tulee valtion korvata kunnille vastaavat henkilöstömenojen lisäykset täysimääräisesti.

7 luku Henkilöstön mitoitus, rakenne ja täydennyskoulutus

Alle viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa oleville yli kolmevuotiaille on asetuksessa määritelty suhdeluku, josta tulisi luopua. Yhtä aikaa läsnä olevien lasten määrä voi olla kohtuuttoman suuri alle viisi tuntia päivässä olevien yli kolmevuotiaiden lasten ryhmissä.

8 luku Salassapito ja tietojen vaihto

Hyvä, että salassapitosäännökset varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ovat saman sisältöiset. Selkeä parannus, että välttämättömien tietojen tiedonsiirto eri toimijoiden välillä helpottuu (41§).

9 luku Yksityisen palvelun tuottajan järjestämä varhaiskasvatus

Erittäin tärkeää, että yksityisen varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyvä lainsäädäntö on osana varhaiskasvatustalain.

10 luku Hallinto ja valvonta

Sosiaaliamies (53§) on liian etäällä varhaiskasvatuksesta ja ei pysty neuvomaan varhaiskasvatustalain soveltamisessa.

Laissa on tarkemmin määriteltävä miten muistutus eroaa yleisestä tyytymättömyydestä, reklamaatiosta ja kielteisistä palautteista (54§).

Hyvä, että kunnalla oikeus huomautuksen antamiseen (57§).

13 luku Varhaiskasvatuksen tietovaranto

Varhaiskasvatuksen tietovaranto on hyvä ja tärkeä asia. Sen avulla yhdenmukaistetaan tietojen keruuta ja saadaan vertailukelpoista tietoa arvioitaessa varhaiskasvatuksen laatua. Tietovarannon käyttöönoton aikataulu 2018 - 2010 arveluttaa. Erilaiset tietojärjestelmät ja niiden toimivuus siirrettäessä tietoja tietovarantoon huolestuttaa. Tietovarannon käyttöönottoa tulisi siirtää esimerkiksi vuoteen 2020, jotta jäisi valmistautumisaikaa lain voimaantulon jälkeen. Tämä mahdollistaisi tietojen siirron kerralla, eikä siirtymäaikoja tarvittaisi.

14 luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

12.3.2018

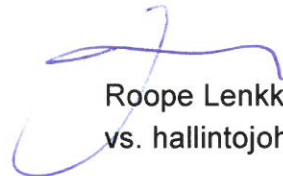
Useita eri vuosilukuja siirtymäsäännöksille on kunnan / palvelun järjestäjän näkökulmasta sekavaa.

Luonnos Varhaiskasvatusasetuksesta

Suhdeluvusta 1/13 alle viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevien yli kolmevuotiaiden lasten ryhmässä tulisi luopua. Yhtä aikaa läsnä olevien lasten määrä on kohtuuttoman suuri.

PORVOON KAUPUNGINHALLITUS

Jukka-Pekka Ujula
kaupunginjohtaja

Roope Lenkkeri
vs. hallintojohtaja

TIIVISTELMÄ PORVOON KAUPUNGIN LAUSUNNOSTA VARHAISKASVATUSLAKILUONNOKSEEN

Porvoon kaupunki pitää hyvänä, että varhaiskasvatuksessa sovelletut useisiin eri sosiaalihuollon järjestämistä koskeviin lakeihin ja asetuksiin sekä lasten päivähoidosta annettuun asetukseen kuuluneet säännökset kootaan uuteen varhaiskasvatustalakiin. Yksityisen palvelujen tuottajan järjestämän varhaiskasvatuksen sisällyttäminen lakiin on tärkeää. Lain perusteella syntyvät ja luonteeltaan pysyvät kustannustenlisäykset tulee korvata kunnille täysimääräisesti.

Lakiluonnokseen on kirjattu kunnille uusia velvoitteita kuten lähipalvelu (5§) ja kunnan velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta asumisen ja oleskelun perusteella (6§). Nämä aiheuttavat kunnille painetta lisätä palveluja eri puolille kuntaa ja voivat aiheuttaa lisäkustannuksia kunnille. Kuntien tulkinnat velvoitteista voivat olla erilaisia. Kuntien välinen kustannusten korvaus tulisi ilmaista selkeästi.

Varhaiskasvatusoikeuden rajaaminen 20 viikkotuntiin (12§) aiheuttaa paljon tarpeita poiketa siitä. Tarvetta laajemman varhaiskasvatuksen järjestämiseen on monissa eri tilanteissa. Olisi paljon selkeämpää, että kaikille lapsille voitaisiin tarjota varhaiskasvatusta lapsen etu ja tarve huomioiden, ilman lakisääteistä tuntimäärää. Hyvä, että vuorohoito on kirjattu lakiin (13§). Jos vuorohoidon tarve poistuu lapselta, kunnalla tulee olla oikeus osoittaa toinen varhaiskasvatuspaikka.

Lakiluonnoksessa tulisi määritellä oppimisen ja kehityksen tuen toteuttaminen, rakenteet ja arviointi.

Henkilöstön koulutustason nosto on tärkeää ja korkeakoulutetun henkilöstön määrän lisääminen vastaa paremmin varhaiskasvatuksen nykyisiä vaatimuksia. Koulutustaustojen esille nostaminen tehtävänimikkeitä uudistamalla on hyvä asia. Varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin tehtävien erilaisuus ja koulutustaustasta johtuvat tehtävien erot tulisi kirjata varhaiskasvatusasetukseen. Siirtymäsäännösten monet eri vaiheet voivat aiheuttaa sekaannusta lain käyttöönottovaiheessa.

Kun lain velvoittamana kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön saaminen todennäköisesti vaikeutuu ja johtaa henkilöstökustannusten nousuun, tulee valtion korvata kunnille vastaavat henkilöstömenojen lisäykset täysimääräisesti.

Alle viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa oleville yli kolmevuotiaille on asetuksessa määritelty suhdeluku, josta tulisi luopua. Yhtä aikaa läsnä olevien lasten määrä voi olla kohtuuttoman suuri alle viisi tuntia päivässä olevien yli kolmevuotiaiden lasten ryhmissä.

Sosiaaliamies (53§) on liian etäällä varhaiskasvatuksesta ja ei todennäköisesti pysty neuvomaan varhaiskasvatustalain soveltamisessa. Laissa on tarkemmin määriteltävä miten muistutus eroaa yleisestä tyytymättömyydestä, reklamaatiosta ja kielteisistä palautteista (54§). Hyvä, että kunnalla oikeus huomautuksen antamiseen (57§).

Varhaiskasvatuksen tietovaranto on hyvä ja tärkeä asia. Tietovarannon käyttöönoton aikataulu 2018-2010 arveluttaa. Erilaiset tietojärjestelmät ja niiden toimivuus siirrettäessä tietoja tietovarantoon huolestuttaa. Tietovarannon käyttöönottoa tulisi siirtää esimerkiksi vuoteen 2020, jotta jäisi valmistautumisaikaa lain voimaantulon jälkeen. Tämä mahdollistaisi tietojen siirron kerralla, eikä siirtymäaikoja tarvittaisi.